

2025Z13487

Vragen van het lid **Kröger** (GroenLinks-PvdA) aan de Minister van Klimaat en Groene Groei over *het voorkeustracé voor de aansluiting van windpark Doordewind (DDW)* (ingezonden 27 juni 2025).

Vraag 1

Bent u bekend met het Ontwerpprogramma Programma Aansluiting Wind Op Zee (PAWOZ) en het bijkomende Milieueffectrapport?¹

Vraag 2

Waarom kiest u niet voor de minder schadelijke oostelijke alternatieven door de Westereems of via een tunnel, aangezien in uw eigen plan-MER staat dat uw voorkeustracé (het westelijke kabeltracé) schadelijke gevolgen kan hebben voor de natuur van Nationaal Park Schiermonnikoog, Ameland, Werelderfgoed Waddenzee en de binnendijkse natuurgebieden aan de kust?

Vraag 3

Bent u bekend met het Toetsingsadvies van de Commissie voor de milieueffectrapportage (Commissie m.e.r.) van 27 mei jl. over uw op 28 februari gepubliceerde milieueffectrapport van het Programma Aansluiting wind op Zee (PAWOZ-Eemshaven)?²

Vraag 4

Deelt u de conclusie van de Commissie m.e.r. dat het Milieueffectrapport van PAWOZ meer uitleg en informatie nodig heeft om te bepalen of de beoogde routes voor energiekabels en -leidingen geen ontoelaatbare gevolgen hebben voor de kwetsbare natuur en het landschap in de Wadden?

Vraag 5

Waarom legt u dit advies naast u neer?

¹ Rijksdienst voor Ondernemend Nederland, 13 februari 2025, «Programma Aansluiting Wind Op Zee (PAWOZ) – Eemshaven – (Ontwerp)programma». (<https://www.rvo.nl/onderwerpen/bureau-energieprojecten/lopende-projecten/pawoz/pawoz-ontwerpprogramma>)

² Commissie voor de milieueffectrapportage, 27 mei 2025, «3660. Programma aansluiting wind op zee (PAWOZ Eemshaven)». (<https://www.commissiemer.nl/adviezen/3660>)

Vraag 6

Wanneer komt u met antwoorden op de 287 zienswijzen die zijn ingediend op het Milieueffectrapport?³ Gaat u deze zienswijzen wel serieus meenemen in uw besluitvorming? Zo ja, hoe?

Vraag 7

Klopt het dat u met verschillende Duitse collega's heeft gesproken maar dat er bij hen «geen ruimte is» voor het tracé via Duitsland?⁴ Kunt u deze uitspraken onderbouwen? Welke argumenten geeft Duitsland voor het niet toestaan van deze route?

Vraag 8

Kunt u de documenten delen waarin u (zowel zelf als op ambtelijke niveau) deze zaak heeft besproken met Duitsland? Zo ja, kunt u deze stukken per ommekeer met de Kamer delen? Zo niet, kunt u een uitputtend overzicht geven van welke gesprekken er hebben plaatsgevonden en wat de uitkomsten hiervan waren?

Vraag 9

Hoe is de impact van het PAWOZ-programma getoetst aan de beschermde waarden in het kader van het UNESCO-Verdrag?

Vraag 10

Hoe verhoudt uw voorgenomen besluit zich tot de nog niet bekende uitkomsten van de *strategic environmental assessment* die Nederland in opdracht van UNESCO moet opstellen en vermoedelijk pas in 2027 afgerond zal zijn?

Vraag 11

Hoe rijmt u de opdracht van UNESCO met de uitkomsten van het Ipsos onderzoek in opdracht van de Waddenvereniging dat driekwart van de Nederlanders het belangrijk vindt dat de Werelderfgoedstatus van de Waddenzee behouden blijft en ook driekwart vindt dat de Nederlandse regering zich moet inspannen om deze te behouden?⁵

Vraag 12

Wat gaat u doen met de bevindingen uit de evaluatie van het Natura 2000-beheerplan Waddenzee van 17 januari 2024, waaruit het pijnlijke beeld naar voren komt dat het niet goed gaat met de beschermde natuur in de Waddenzee?

Vraag 13

Hoe past de conclusie dat de natuur meer rust en ruimte nodig heeft om tot een goede ontwikkeling te komen bij het genoemde voorkeurstacé door Schiermonnikoog?

Vraag 14

Wat zijn de gevolgen als u niet wacht op het Beleidskader Natuur Waddenzee dat ook duidelijkheid moet bieden over de gevolgen van grootschalige langjarige ontwikkelingen, zoals PAWOZ en de NPRD (Defensie)?

³ rijksoverheid, 7 mei 2025, «287 reacties op ontwerpprogramma aanlanding windenergie op zee PAWOZ-Eemshaven». (<https://windopzee.nl/actueel/nieuws/nieuws/2025/287-reacties-pawoz-eemshaven/>)

⁴ RTV Noord, 12 juni 2025, «Minister Hermans schuift optie minder schadelijke oostroute stroomkabel aan de kant». (<https://www.rtvnoord.nl/natuur/1311409/minister-hermans-schuift-optie-minder-schadelijke-oostroute-stroomkabel-aan-de-kant>)

⁵ Waddenvereniging, 16 juni 2025, «Nederlanders: geen mijnbouw ten koste van Werelderfgoedstatus Waddenzee». (<https://waddenvereniging.nl/nieuws/nederlanders-geen-mijnbouw-ten-koste-van-werelderfgoedstatus-waddenzee/>)